

MÉNSZEMLEK MSLT MÉNVIZSGA

egy bíró szemszögéből

A tenyésztés céltudatos emberi tevékenység, ami a tenyészállatok kiválasztásával kezdődik – ez járt a fejemben a cikk megírása előtt közvetlenül, amikor egy tenyésztőtársamnál éppen kedvenc tenyészkancaja ellésének levezénylésében vehettem részt. A termékenyítéstől számítva sok idő eltelik, mire elérkezik a várva várt pillanat, vagyis a csikó születése. A kancát tenyészkonkúcióban kell tartani, fokozottan figyelni kell a takarmányozásra, mozgatásra, állategészségügyi és higiéniai szabályok betartására. Megannyi rizikó és izgalom övezi az ellés pillanatát. Mikor már letisztult minden, azon vesszük észre magunkat, hogy a boxra támaszkodva csodáljuk a jövő reménységét, és beleképzelünk mindent, ami céljaink között szerepel. Sokan úgy gondolják, hogy a nehezen túl vagyunk. Most már megy minden magától... Pedig ez egyáltalán nem így van. Kiábrándító adat, de a genetika „csak” 30 százalék, a fennmaradó 70 százalék a környezeti tényezőknél múlik. Tehát nagyon fontos a csikók megfelelő felnevelése, azok képzése. Itt az első megfogástól, a körmölésen, takarmányozáson át a ménszemlére való felvezetésig, a szabadonugró gyakorlásáig minden egyes momentumra fokozottan figyelni kell. Három éven át minden egyes napon figyelni és dolgozni kell!

Bevezetőmet nem hiába kezdtem ezzel a kis kitéréssel. Sajnos egy ítéskor dédelgetett álmokat erősít meg vagy tör porrá rövid idő alatt. Ez a ménszemle. Fokozott feszültség érezhető a levegőben. Vajon jól látják-e a bírók az én lovatam? Jól sikerül-e a bemutatón a lovammal? Vajon megfelelő lesz-e a hely arra, hogy a lovatam bemutatthassam? Ehhez hasonló gondolatok szoktak tenyésztőink fejében megfogalmazódni.

A ménkörung minden év elején a Nemzeti Lovardában kerül megrendezésre, ami kítő nő helyszínt biztosít a lovaseseményeknek. Tavaly már elkezdődött az ún. előszelekció, ami azt jelenti, hogy a méneknek egy előválogatáson kell részt venniük, hogy bekerülhessenek a „döntőbe”. Az előszelekciót értelemszerűen a körung előtt tartjuk, általában három helyszínen. Ennek a lépcsőnek igazából a legfőbb oka, hogy a tulajdonosok már korábban elkezdjenek készülni az

■ No Question (Reserve Champion)

általuk nevezett ménekkel a rendezvényre. Pár esetben tapasztaltuk az évek során, hogy nem feltétlenül azért esett ki valamelyik mén a szűrőkön és nem kapott engedélyt, mert nem volt meg benne a megfelelő potenciál, hanem egyszerűen a képzés hiánya miatt nem tudta az elvártaikat megfelelően prezentálni. Az előválogató lehetősé-

„Sajnos egy ítéző dédelgetett álmokat erősít meg vagy tör porrá rövid idő alatt”

get ad arra, hogy a tulajdonosok lovaikat idegen környezetben is szoktathassák a feladatokhoz, illetve kedvezményes állatorvosi vizsgálatot kérjenek, ami a ménvizsga egyik alapvető feltétele. Ezekon a helyszíneken történik az egyedi azonosítás, a mérfelvétel, a kondíció- és felkészítési szemle. Azok a lovak, melyek durva küllemi hibáktól mentesek és egészségügyi státuszuk le-

hetővé teszi, továbbjuthatnak a kiemelt rendezvényre.

Jelentkezőből nem volt hiány az eseményen, 54 mén jutott be a döntőbe. Sajnos a koronavírus-helyzet úgy hozta, hogy zárt kapus eseményt kellett szerveznünk. Csak a tulajdonosok, valamint a felvezetők vehettek részt az eseményen, melyet szigorú szabályok betartása mellett kellett lebonyolítanunk. Ahogy eddig is, most is figyeltünk a megjelenésre. A Riderline és a ClipMyHorse közvetítette az eseményt a helyszínről, honlapunkon és a közösségi médiában pedig naprakész tájékoztatást kaptak az érdeklődők.

Második éve született meg az az elnökségi döntés, hogy a hazai tenyésztőket hozzuk minél jobban előtérbe. Ezért csak a magyar tenyésztésű ménnek versenghettek a Champion és a Reserve Champion címért. 22 hazai tenyésztésű ló közül a reflektorfény idén a tápiósági istállóra került, Molnár Bálint tenyésztő és tulajdonos Casanova MT (Cassilano × Boris Du Melnire) nevű sárga ménje kapta a legnagyobb kiüntetést. A

- 1. Casanova MT (Champion)
- 2. Kanato IC | 3. Lord Carte | 4. El Chesall
- 5. Colleoni | 6. Albanese
- 7. Cornet's Blue SZ (Ambassador)
- 8. No Question

Magyarországon született, Quimby nevű fedezőmén, aki korábban levezgázott az MSLT ménkörungján, már Amerikában, hunter versenyeken viszi a jó hírnevét országunknak. Nemcsak eredményeiben, de utódaiban is bizonyított. A Reserve Champion ugyanis csikója, No Question lett Nagyházi Júlia tenyészetéből.

Olyan lovak is érkeztek az eseményre, melyek már külföldi engedéllyel rendelkeznek. A tenyésztési szabályzat alapján ezeknek automatikusan jár a fedeztetési engedély, ennek ellenére voltak tulajdonosok, akik neveztek és színesítették, népszerűsítették a ménpalettát. Az Ambassador, azaz nagykövet elismerést a külföldi tenyésztésű, legjobbnak ítélt lovak kapják. A legkiemelkedőbb külföldi ló címet Cornet's Blue SZ (Cornet Obolensky × Chacco Blue) kapta. A Horses For Sale Kft. tulajdonában álló mén kimagasló ugrótehetségével vívta ki az elismerést. Nagykövet kategóriában díjazásra került Chico B Z (Chacoon Blue × Tolan R), mely lovat Fábriáncsics Gábor és Szentirmai Ferenc készítették fel és hozták el a rendezvényre. A kiegyensúlyozott, modern típusú mén nagyon könnyedén vette az akadályokat.

Sokan érdeklődve teszik fel a kérdést, hogy mi alapján születik meg a döntés. Nyilván vannak kritikusok, vagy összetört szívű tulajdonosok, akik nem értenek egyet a döntésekkel. Higgye el mindenki, nem könnyű meghozni a döntést. Főleg nem könnyű közölni a nem várt eredményeket. Fontos megjegyezni, hogy a küllemi bírálatnál a ló egészét kell néznünk. Nem szabad egy-egy hibánál fennakadni, főleg nem szabad hibakeresésbe bonyolódni. Ha hibákat észlelünk, meg kell tudnunk ítélni, hogy mennyire súlyosak, mennyire fognak kihatni a ló későbbi pályafutására, és vannak bizonyos tulajdonságok, melyek jól vagy kevésbé jól öröklődnek, ezeket is figyelembe kell venni. Nagyon fontos az összbemérés, ahogy megjelenik a ló előttünk, ahogy viselkedik, nézzük a reakcióit. Többször, többféle situációban találko-

FOTÓ: SOMOGVÁRI ANÉT

- 1. Balous Conchetto SH | 2. Görgöy
- 3. Meru | 4. Cornet's Blue SZ
- 5. Chico B Z (Ambassador) | 6. Commi
- 7. Chactolino SZ | 8. Casanova MT kapta a Champion ménnek járó elismerést
- 9. Chico B Z az eredményhirdetésen
- 10. Reserve Championná No Questiont választották

zunk a bemutatott lovakkal. Így azt is mérlegelni tudjuk, hogy a hozzáállása milyen irányban változik a napok folyamán. Meg kell tudni ítélni, hogy a mén az ugrófolyosóban mennyire figyelmes, hogy használja magát, milyen képességekkel rendelkezik. Fontos figyelembe venni, hogy mennyire van felkészítve vagy túlkészítve. Mindezeket a szempontokat összegezzük, és így alakul ki egy értékelés. Háromféle ménstátusz létezik a szabályok értelmében. A célpárosítás, a korlátozott engedély, és a nyilvános engedély. Továbbá van arra is lehetőség, hogy a tenyésztő saját állományában egy-két kanca fedezetésére kipróbálhassa a saját ménjét akkor is, ha nem kapott engedélyt. A méneket, melyek a vizsgán korábban részt vettek, figyelemmel kísérjük. A bírálóbizottság elnökével a tavalyi évben 180 mén státuszát ellenőriztük, ez azt jelenti, hogy megnéztük versenyeredményeiket és tenyésztési produktumukat. Öt mén esetében kellett a korábbi bírói döntésen változtatni, mert mondjuk bebizonyította, hogy jobb a vizsgán kapott értékelésnél, de volt olyan egyed is, amelyik nem tudta hozni a kívánt teljesítményt. Tehát azoknak a lovaknak, akik most nem kaptak nyilvános engedélyt, lehetőségük van a sportban bizonyítani, vagy a következő évben újra megmérkőzni, és felülni a bírói ítéletet.

Minden egyes résztvevőnek külön megköszönöm, hogy fegyelmezetten, sportolóhoz méltóan viselkedve, lovait megfelelő minőségben és állapotban bemutatva megtisztelték az MSLT Tenyésztők Hétvégéjét. A szervezőknek, az esemény lebonyolításában részt vevőknek külön köszönettel tartozunk, hogy ebben a megváltozott időszakban is helytálltak, és a rájuk nehezedő feladatokat maximálisan ellátták a rendezvény sikeressége érdekében. Remélem, jövőre nagyobb létszámban ugyanitt találkozhatunk.

Pataki Gergely
tenyésztésvezető, MSLT